

ZILLAH BETHELL

**EXTRAORDINARELE
CULORI ALE
LUI
AUDEN DARE**

Traducere din engleză de
Mihnea Gafița

CORINT JUNIOR

—2021—

Redactor: Adelina Dragomir
Tehnoredactor: Lorena Ionică

THE EXTRAORDINARY COLOURS OF AUDEN DARE
Copyright © Zillah Bethell, 2017

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
Editurii CORINT BOOKS. CORINT JUNIOR este marcă înregistrată.

ISBN 978-973-128-764-5

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Bethell, Zillah

Extraordinarele culori ale lui Auden Dare / Zillah Bethell;
trad. din engleză de Mihnea Gafița. - București:
Corint Junior, 2021

ISBN 978-973-128-764-5

I. Gafița, Mihnea (trad.)

821.111

Tatălui meu

L-am întrebat pe băiețelul care nu vedea:
— Cum crezi tu că sunt culorile?
— Păi... verdele, mi-a spus,
E ca foșnetul vântului, când străbate pădurea;
Iar apa care curge, clar, e-albastră;
Și roșul e cam ca sunetul trompetei;
Și rozul, ca parfumul trandafirilor;
Și cred că violetul aduce-a nori de furtună;
Și galbenul e ceva moale și cald;
Iar albul e precum liniștea plăcută
Care te-nconjoară, când stai culcat și visezi.

ANONIM

PARTEA ÎNTÂI
VERDE

Capitolul 1

Un cuvânt greu de pronunțat

Uneori, după școală, stau și urmăresc luminile semaforului. Mă opresc și aștept ca roșul să treacă la galben și, pe urmă, galbenul să treacă la verde. Nu-i vorbă, că eu nu-nțeleg ce-nseamnă roșu, galben sau verde. Pentru mine, sunt niște vorbe, și-atât. Vorbe care descriu lucrurile, ca să le deosebești unul de altul. Să poți să despartți lucrurile între ele. Atâta doar, că e ceva ce eu nu pot face. Lumina de sus e roșul, cea de la mijloc e galbenul, iar lumina de jos e verdele. Asta știu până și eu. Ca pe un fapt oarecare din istorie, care nu mai înseamnă nimic, în ziua de azi. Ca numele de regi și regine din Egipt, sau ale triburilor străvechi din Marea Britanie. Dar, dacă s-ar scula cineva devreme, într-o bună zi, și ar întoarce luminile cu susu-n jos — dacă ar face rocadă-ntre ele —, eu n-aș avea cum ști. Pentru mine, toate culorile arată exact la fel. Pe toate, eu le văd în aceeași nuanță de cenușiu-ca-mucii.

Verde, albastru, roșu, roz, violet, galben.

Niciunul dintre aceste cuvinte nu-mi spune nimic.
Nici măcar unul.

Fiindcă, vedeți dumneavoastră, eu am o afecțiune aparte. Are o denumire curioasă — o denumire lungă —, pe care abia dacă sunt în stare s-o pronunț ori s-o scriu. Sună impresionant, știu asta. Numai că faptul că ai o afecțiune aparte, cu o denumire lungă, pe care abia dacă ești în stare s-o pronunți ori s-o scrii nu te-ncălzește prea tare, dacă nu ești în stare să spui nici măcar din ce echipă de fotbal faci parte chiar tu, la școală. (De câte ori n-am trimis eu mingea câte unuia din echipa cealaltă...!)

Nu-i vorbă, că nici nu-mi dau seama de afecțiunea mea, de cele mai multe ori. Presupun că fiecare se obișnuiește cu tot ce ține de el sau de ea. De pildă, eu sunt obișnuit să văd lucrurile în alb și negru și-n câte o nuanță de cenușiu spălăcit. Absolut totul.

Și nici măcar nu pot spune că mai demult eram și eu ca toată lumea. De când mă știu, am aceeași afecțiune. De fapt, o am de când am tras aer în piept pentru prima oară. Sunt convins că ar fi mai rău acum dacă vreodată, demult, aș fi fost în stare să văd culorile. Pentru că aș fi conștient, atunci, de ce-am avut și ce-am pierdut.

Dar adevărul este că n-am pierdut nimic.

Sunt așa cum am fost dintotdeauna.

Și-ntotdeauna m-a chemat la fel — Auden Dare.

Și am unsprezece ani.

Capitolul 2

Bot-O-mobilul

De-a lungul anilor, mama mea s-a gândit la o mulțime de căi prin care să evite să recurgă la culori ca să descrie obiectele pentru mine — a încercat să se folosească de alte mijloace de a le scoate în evidență. De pildă, numără: „al doilea din șir“ — ceva de genul ăsta. Sau compară dimensiunile: „al treilea cel mai mic“. Sau face și una, și alta, în același timp: „al patrulea cel mai mic de pe rândul al cincilea“. Folosește chiar și alfabetul, când vrea să descrie diferitele nuanțe ale unei culori. (*A* e cea mai deschisă, iar *Z*, măcar în teorie, ar fi cea mai închisă. Totuși, nu trece mai niciodată dincolo de un *D* sau *E*, pentru că felul cum simte mama nuanțele parcă-i puțin prea neprelucrat, pentru toate cele douăzeci și șase de litere din alfabet.) Când eram eu foarte mic, îmi desena simboluri, ca să mă ajute să pricep culorile diferitelor obiecte. Pentru verde, îmi desena un măr. Pentru albastru — două linii

vălurite. Mâzgălea desenele astea pe autocolante și mergea de colo-colo, să lipească pătrățelele de hârtie pe tot felul de lucruri, până înțelegeam eu ce culoare avea fiecare dintre ele. Totuși, nu cred că-și dădea chiar atâta silință numai ca să-mi vină mie în întâmpinare. Ce vreau să spun este că nu-mi păsa, propriu-zis, dacă știam sau nu că un pulover anume era galben sau roșu. Cred că mama făcea treaba cu autocolantele, de fapt, ca să nu mă-nvârt eu printre alți oameni și să ies prea tare în evidență. Ea se străduia, pentru ca eu să nu par chiar așa, ca nuca-n perete.

În fine. Toate astea fiind spuse, chiar dacă mama născocise câteva moduri de-a dreptul originale de a nu face referire la culori, câteodată i se-ntâmpla — deși rar — să uite, pentru că avea prea multe pe cap.

Așa cum i s-a întâmplat în ziua în care a cumpărat Bot-O-Mobilul.

— Am cumpărat o mașină, mi-a spus ea chiar în timp ce-și dădea paltonul jos de pe umeri și trântea ușa de la intrare în urma ei.

— Ai cumpărat o mașină? am îngânat-o eu. De ce?

Și-a agățat paltonul în unul dintre cârligele cuierului de pe spatele ușii, neluând în seamă întrebarea mea.

— Nu vrei să știi ce fel de mașină este?

Mi-am pus creionul jos, pe foaia din blocul de desen. Abia începusem să o schițez pe Tartina, care se făcuse covrig și torcea pe păturica ei, cu ochii strâns închiși, visând mulțumită la pui de pasăre și la șoricei. N-apucasem să-i desenez decât urechile.

— Da, bine. Ce fel de mașină este?

— Nu știu sigur. Nu mă pricep eu la treburile astea, cu mașinile. Atâta știu, că e mare.

— E mare? am îngânat-o iar, oftând.

A încuviințat din cap.

— Uită-te și tu. Am parcat-o chiar în față.

— Câți bani ai dat pe ea? am vrut să știu și am ridicat colțul perdelei, ca să văd șoseaua aflată jos, departe, la zece etaje sub ochii mei.

Mai multe mașini — toate vechi — stăteau înșirate pe ambele părți ale străzii, fiecare așteptându-și proprietarul, să se-ntoarcă și s-o trezească înapoi la viață.

— Cât am dat pe ea? Numai un sfert de milion de lire.

— Un sfert de milion?!

Nu-mi venea să cred. Nicio mașină, în ziua de azi, n-o mai puteai obține doar cu un sfert de milion. Trebuie să fi fost un Bot-O-Mobil pur-sânge. Poate că avea numai trei roți, sau mai știu eu ce. Poate că trebuia să-ți ridici picioarele, dacă te urcai în ea, din cauza găurilor din podea.

— Chilipir, am zis, și m-am întors cu fața către mama, care se pusese-n genunchi, în fața comodei, și scotea de acolo teancuri întregi de hârtii. Pun pariu că nici nu pornește, am adăugat, abia reușind să-mi ascund suspiciunile. Dacă numai atât a costat, vreau să zic.

Mama s-a uitat la mine cu fața ei încruntată.

— Ba, bineînțeles că pornește. Merge foarte bine. Doar am ajuns pân-aici cu ea, tocmai de la Romford,

nu? mi-a răspuns și a luat acel teanc de hârtii și le-a îndesat cu gesturi brutale într-o pungă mare de plastic, după care a deschis alt sertar și a făcut iar exact același lucru. Zău așa, Auden, mi-a zis, ai putea să ai și tu mai multă încredere în mine.

M-am uitat iar la șirurile de mașini de jos. Arătau ca niște șerpi segmentați.

— Care este? am vrut să știu.

Ei, și-atunci i-a scăpat:

— Cea verde. Lungă și verde.

Auzi, *verde!*

— Mamă!

— Aoleu! a exclamat ea, după care a lăsat punga de plastic să-i scape din mâini, s-a ridicat în picioare și a venit la fereastră, lângă mine. Iartă-mă, Auden, a zis. N-am făcut-o într-adins.

S-a plesnit singură cu elasticul-brățară, pe care tocmai pentru asemenea situații îl purta la încheietură, peste pielea fină de pe partea interioară. O pedeapsă discretă, pentru o infracțiune minoră.

— Știi cum sunt eu. Prea multe pe cap, a continuat și s-a uitat și ea pe fereastră, afară, înfigându-și un deget în ditamai spațiul de sub noi. Aia, de-acolo, este. Pe partea noastră. Nu prima, nu a doua, nu a treia din șir — abia următoarea.

Am văzut-o. Avea o capotă lungă, și-un acoperiș lung, arăta ca și cum vreo ființă uriașă o apucase de ambele capete și-o lăbărțase.

— *Chiar* că e mare, am zis.

Am stat o vreme în tăcere, uitându-ne amândoi de sus la oamenii care veneau și se duceau, jos de tot, precum firele de praf purtate de vânt. În spatele nostru, pe canapea, Tartina și-a trecut ghearele peste colțul păturelei scămoșate, scoțând un icnet scurt și alte câteva fire din ea, la cât de tare a zgâriat-o.

— Nu-nțeleg de ce-ai cumpărat o mașină, i-am spus mamei. N-aveam nevoie de așa ceva.

— Știi foarte bine de ce, mi-a răspuns ea, fără să își mai bată capul să se și uite la mine. Doar am discutat despre asta săptămâna trecută.

Așa era. Discutaserăm despre asta săptămâna precedentă. Sau, mai bine spus, *ea* îmi vorbise despre asta, în timp ce *eu* mă străduisem din răspuțeri să n-o ascult.

— Da, bine, și cu tata cum rămâne?

— Ce să rămână cu el?

— Păi... când o să se-ntoarcă înapoi acasă, n-o să mai știe unde suntem.

Mama și-a întins o mână paralel cu pervazul ferestrei și a încercat să mă strângă pe mine de mână, cât putea ea de blând.

— O să fie totul în regulă. Uite, îți promit că-i scriu o scrisoare.

Scrisoare? Ce rost avea să-i scrie o scrisoare?

— Bine, dar e pe front, în plină luptă. Nu poți să-i trimiți, așa, hodoronc-tronc, o scrisoare. N-o s-o primească. O să se piardă, și cu asta, basta, sau cine mai știe ce se-ntâmplă cu ea. O s-o calce careva-n picioare, prin noroaiele Parisului sau ale Romei, ori pe unde-o

mai fi el acuma. Și pe urmă, când o să se termine războiul și-o să vină-napoi, nu ne mai găsește.

Mama s-a tras mai aproape de mine, aplecându-se și încercând să mă ia în brațe și să mă sărute pe frunte. Dar mie nici nu-mi trecea prin cap să mai accept așa ceva. Doar am *unșpe* ani, ce naiba!

— Prostuțule! mi-a spus. O să știe unde suntem. Nu-ți face tu griji.

Afară, pe dinaintea ferestrei, a trecut o dronă Cercetaș — una dintr-alea cu spoturi pe post de ochi și cu antene-n toate părțile —, mai degrabă plutind pe deasupra străzii, cu camera care-i ținea loc de cap sucindu-se de la stânga la dreapta la stânga la dreapta la stânga, pe măsură ce înainta. Bâzâitul aripilor i-a scăzut cu un semiton, la trecerea prin dreptul meu și-al mamei, dar atenția și-o îndrepta către ce se întâmpla sau nu pe străzile de mult mai jos decât noi. În cele din urmă, a ieșit din raza noastră vizuală.

— Mda...

N-avea niciun rost să mă opun. Totul mergea înainte oricum, indiferent de ce aș fi crezut eu sau de ce aș fi zis. Mama părea convinsă că așa era cel mai bine pentru noi.

— Și... când plecăm?

— Păi, am dat un preaviz de două zile pentru apartamentul ăsta. Și-am anunțat și Comisia de Alocare a Apei, și Autoritatea de Război, așa că trebuie să ne facem bagajele și să plecăm până joi.

Nu că am fi avut noi prea multe bagaje de făcut, în tot cazul. N-aveam cine știe ce catrafuse. Un maldăr

de boarfe, o mobilă sau două, câteva cărți, niște hârtii și documente, pe Tartina — cam asta era totul. Două zile ne ajungeau și ne răsajungeau să le împachetăm pe toate. Probabil că am fi fost în stare să le facem și desfacem de trei ori în timpul ăsta.

— Când ajungem acolo, s-a grăbit mama să adauge, ca nu cumva eu să mă răzgândesc din nou, îți găsim o școală bună și frumoasă. O școală ca lumea, de astă dată. Undeva unde să-ți poți face prieteni. Da?

M-am răsucit pe călcâie și m-am îndreptat spre Tartina, care căsca de zor. Am început s-o mângâi, și-atât am netezit-o, că au început să-i curgă balele.

—

Se putea foarte bine să fie chiar asta, un Bot-O-Mobil — felul în care-i scârțâiau portierele, ori de câte ori le deschideai, părea să sugereze că nu trecuse niciodată prin fața ochilor unei ființe umane, pe toată durata procesului de fabricație, numai pe dinaintea roboților —, dar, în tot cazul, era masivă. Țsta-i cuvântul: *masivă*. Era mai mult decât suficient spațiu în ea, cât să-ncapă toate catrafusele noastre, iar după ce sfârșiserăm de înghesuit înăuntru tot ce-aveam pe lume, ca bunuri, tot mai era loc de câteva cutii și valize. Am proptit-o bine pe Tartina, care acum stătea făcută covrig în coșul ei de răchită, deasupra unei cutii cu cărți din spatele scaunului meu din față și, după ce ne-am luat rămas-bun de la camerele golite și de la vecinii cărora puțin le păsa de noi oricum,

ne-am potrivit centurile de siguranță în mașină și-am luat-o din loc.

Am oprit la garaj, unde mama i-a făcut plinul Bot-O-Mobilului, cu cea mai ieftină benzină — la un preț care era, pasămite, la nivelul cel mai de jos din toate timpurile — și, pe urmă, deși tare n-ar fi vrut, i-a pus și niște apă mult, *mult* mai scumpă în radiator.

— Mă tem că e drum lung pân-acolo, a zis, în timp ce se urca înapoi la locul ei de șofer. S-ar putea să facem câteva ore bune. Fă-te comod.

Mașina huruia sub noi, fără prea mare convingere, ori de câte ori mama îi răsucea volanul, îi apăsa frâna sau îi schimba vitezele cu gesturi spectaculoase, luând viteză pe străzile înguste și întortocheate din Estul Londrei. S-ar fi zis că era foarte puțină circulație pe șosea. Numai vreo două mașini, în afară de-a noastră. Câteva camioane cu alimente. Niște furgonete care făceau aprovizionarea în cadrul efortului de război. O cisternă cu apă, care era păzită, nu glumă. Unul sau doi refugiați cu niște bagaje grele pe umeri sau împingând cărucioare ticsite cu bunuri. Și cam asta era tot.

Pe măsură ce înaintam — Bot-O-Mobilul scoțând din când în când câte un rateu ca o detunătură —, clădirile se făceau tot mai scunde și mai rare, iar drumurile, mai lungi și mai drepte. Până la urmă, orașul a lăsat locul peisajului rural, și copacii au început să se-adune în snopuri izolate, înconjurate de porțiuni de câmp uscat. Nu mai erau mulți copaci, de când se răriseră

ploile și apa se împutinase. Câmpuri peste câmpuri de cactuși ornamentali străjuiau drumurile care străbăteau satele și orașelele înșirate de-a lungul lor.

— Hai să jucăm „Ghici ciupercă“, a zis mama brusc, pe un ton plin de un entuziasm suspect.

De ce nu-i tata de față, m-am gândit, ca să poată ei doi să bleotocărească-mpreună, și eu să pot sta în spate și să ascult muzică?

— Nu mai am patru ani! i-am spus.

— Hai, dă-i drumul. Zi tu primul.

— Ăăă... am oftat. Mănăstire-ntr-un picior, ghici ciupercă ce-i în fața mea, care-ncepe c-un... Ș...

— *Șosea!* mi-a strigat ea, triumfătoare.

— Ai nimerit-o.

— A fost simplu. Mai zi o dată.

— Da, bine. Mănăstire-ntr-un picior, ghici ciupercă ce-i în fața mea, care-ncepe c-un... A...

— *Arbore?*

— Nu.

— *Automobil?*

— Nu. Vezi tu vreun automobil pe-aici?

— Ăăă... și mama și-a rotit privirile dintr-o parte într-alta, căutând ceva care să fi început cu A. Poate... *autostradă?*

— Păi, nu. Doar am zis o dată *șosea*.

— Bine. Mă dau bătută. Ce era?

— *Asfalt.*

— *Asfalt?*

— Mda...

— Deci, o dată ai zis *șosea*, și-o dată ai zis *asfalt*.
Hm... Cred că văd cum se formează un tipar aici.

— Nici n-am prea văzut altceva, în ultimele două ore.

— Hai, că nu-i cazul să-ți faci griji, a zâmbit mama.
Suntem ca și ajunși.

Numai că eu îmi consultasem calculatorul-bră-
țară—QWERTY se numea—în urmă cu zece minute,
așa că atâta lucru știam și eu, că ne apropiam de unde
aveam de gând să ajungem. Până la Cambridge, mai erau
opt kilometri, iar la viteza cu care ne deplasam—optzeci
de kilometri pe oră, ceea ce, dacă vrei să știi, înseamnă
repede pentru mama mea—, urma s-ajungem, deci, în
șase minute. Știam și că șansele de precipitații erau nule
(ca întotdeauna), deși vântul bătea cu tărie slabă spre
moderată, că la Cambridge era situat epicentrul bunu-
lui-gust și al automatelor cu bunătați și că, la cinemato-
graful de modă veche de pe Șoseaua Collier, nu numai
că rula un film în alb-negru pentru moșuleți și băbuțe,
dar se distribuiau gratuit și floricele cui mai poseda încă
proprii lui sau proprii ei dinți în gură.

Am tras cu coada ochiului către mama, cântărind,
în sinea mea, dacă să-ncerc bancul ăsta și pe ea, dar
am preferat să nu. Arăta obosită și încordată, și-atât de
strâns ținea cu amândouă mâinile volanul Bot-O-Mo-
bilului, de-ai fi zis că mergea infinit mai repede, nu
doar cu optzeci de kilometri pe oră.

— *Iaba-daba-duuu!* am strigat, încercând să-mi
duc o mână la spatele scaunului, ca să o mângâi pe
Tartina printre nuielele coșului de răchită.